

Prinsessa som trudde hu var saa flink tel aa spelle gullterning

Fra Anna Monrads nedtegnelser:

De var en gong ei ong aa vakker prinsesse som var saa flink tel aa spelle gullterning at hu trudde ingen kunne vinne aaver seg. Deffer sendte hu bø til alle lann som fantes, at haakke som ville, kunne komme aa spelle gullterning me 'a. Aa den som vant skulle faa henne raa rike attpaa, naar den gamle kongen var dau.

Aa de kan en naak tru de var naak 'ta dom som ville freste de, aa i flaakk aa følgje kaam dom tel kongsgaarn baate konger aa prinser aa ælle de som gromme var, faar aa spelle gullterning me prinsessa; men ingen vant. Da dom saa maatte reise hjem igjen, sto hu i glase aa log aa gjorde narr 'ta dom. Telsist var 'a saa vann tel aa vinne stødt at hu var aldeles sikker paa at de itte fantes no'on som kunne vinne aaver seg.

Men saa en dag kom en fatti baassmann opp tel kongsgaarn aa spørde om'n kunne faa spelle gullterning me prinsessa.

Jo de kunne han faa hvis'n hadde løst.

«Haa faar je hvis je vinner da?» spørde baassmann.

«Meg aa rike attpaa,» svara prinsessa; faar de falt 'a itte i tanka engong at hu behøvde aa vera redd denna fattie baassmann.

Aa saa by'nte dom aa spelle gullterning.

Den fyste gullterning aaver spelleborde rant,
den skjønne jomfru tafte, men den onge baassmann vant.

Prinsessa vart aldeles forunre aaver haassen detta kunne ha gaatt faar seg, aa de var itte fritt uten hu kjente seg litt utrygg; deffer sa hu tel baassmann at'n itte fekk ta de faar alvaar de hu hadde sagt han skulle ha hvis'n vant; men baassmann bare sa, at naa skulle dom spelle den andre gullterning.

Den andre gullterning aaver spelleborde rant,
den skjønne jomfru tafte, men den onge baassmann vant.

Naa vart prinsessa faar aalvor uta' seg aa sa tel baassmann at de itte kunne vera tala om at han kunne faa henner. Bare han ville reise aa itte tala om de tel no'on skulle han faa saa mye søll aa gull som de fekk rom tel i baaten hass.

Men baassmann sa, at de ville'n itte; hvis'n vant, ville'n ha henne raa rike attpaa, som hu sjøl hadde sagt.

Men naa skulle som spelle den trea gullterning; faar de var tre gullterninger dom hadde aa spelle.

Den trea gullterning aaver spelleborde rant,
den skjønne jomfru tafte, men den onge baassmann vant.

«Naa har je vønni deg aa rike attpaa,» sa baassmann.

Prinsessa baate gret aa bar seg aa ba'n reise saa ingen fekk veta noe om de, aa søll aa gull aa ælle de kaasberheter han ville ha skulle'n faa me seg. Men baassmann ville itno anne ha enn de dom hadde blitt enie om da dom by'nte aa spelle gullterning, aa hvis hu itte ville ha'n me gaadt aa goe, gjikk'n tel sjølve kongen.

Da skjønnte prinsessa at de itte var no'on raa meir; saa gjikk'a inni sengkammerse sett aa gredde haare ner aaver ryggen. Den tia var de bruk at kvinfaalk gjorde de naar dom var rigti sørggjivin faar en ting.

Aa prinsessa gjikk i sett kammers in aa kamme ner sett haar:

«Gu' hjelpe aa gu' trøste meg, faar gjiftemaal je faar!»

Me prinsessa gjorde detta, tok baassmann 'ta seg de fillete baassmannsklæa han hadde paa seg aa sto der 'ti en prekti blaar flønskjæning, som lyste aa lava 'ta baate gull aa søll. Saa gjikk'n in i kammerse tel prinsessa aa sa:

«Je er naak ingen baassmann, du bare syntes saa,
jer er den eneste kongesaan som ifraa Englann gaar.»

Da kan du naak tru at prinsessa vart gla, aa saa vart de ture et brølop sa stort aa gjildt at de spørdes aaver sju kongeriker.

Nedtegnelse etter Anders Heyerdahl:

Baadsmand, jomfruen og guldterning

Den anden Guldterning som over Bordet randt
Den skjønne Jomfruen tabte
Og liden Baadsmand vandt.

4

Den tredie Guldterning som over Bordet randt
Den skjønne Jomfruen tabte
og liden Baadsmand vandt.

5

Ak hør du liden Baadsmand hvad jeg vil sige dig
De syv forgyldte Foler jeg give vil dig

6

De syv forgyldte Foler de faar jeg hvor jeg kan
jeg vil have skjønn Jomfruen
jeg med Guldterning vandt.

7

Og hør den liden Baadsmand hvad jeg vil sige dig
de grønneste Skove jeg give vil dig

8

De grønneste Skove de faar jeg hvor jeg kan
men jeg vil have skjøen Jomfruen, jeg med Guldtærning vandt

9

Og hør du liden Baadsmand
hvad jeg vil sige dig
de Skibe udi Floden
de vil jeg give dig

10

De Skibe udi Floden
de faar jeg hvor jeg kan
men jeg vil have skjøen Jomfruen
som jeg med Guldtærning vandt

Gangerpilten

Gamle danske Folkeviser redigert av Adam Oehlenschläger

Og hør du goden Ungersvend
Leg Tavelbord med mig!
Endskiøndt jeg haver intet Guld
At sætte her mod dig.

Sæt du op din gode hat,
Endskiøndt de kun er graa;
Jeg sætter denne Perlesnor.
Tag den, om du kan faae!

Den førstegang Guldtærning
Ad Tavelbordet randt,
Ungersvenden tabte,
Skjøen Jomfruen hun vandt.

Og hør du goden Ungersvend,
Leg Tavelbord med mig!
Jeg haver ei det røde Guld
At sætte her mod dig.

Sæt du op din Kiortel!
Og skiønt den kun er graa,

Jeg sætter et Guldarmaand;
Tag det, om du kan faae!

Den andengang Guldtærning
Ad Tavelbordet randt,
Ungersvenden tabte,
Saa glad den Jomfru vandt.

Hør du goden Ungersvend,
Leg Tavelbord med mig! -
Han svared: Jeg har intet Guld
At sætte meer mod dig.

Sæt du dine Hoser,
Og sæt du dine Skoe!
Saa sætter jeg min Ære,
Ja dertil end min Tro.

Den trediegang Guldtærning
Ad Tavelbordet randt,
Skjøen Jomfruen hun tabte,
Men Ungersvenden vandt.

Og hør du liden Gangerpilt,
Skynd dig nu bort fra mig!
De sølvbundne Knive,
Dem vil jeg give dig.

De sølvbundne Knive,
Dem agter jeg for Tant;
Jeg have vil den Jomfru,
Jeg med Guldterning vandt.

Hør du liden Gangerpilt,
Nu skynd dig bort fra mig!
Silkesyede Skiorter,
Dem vil jeg give dig.

Silkesyede Skiorter
Dem agter jeg for Tant;
Jeg have vil den Jomfru,
Jeg med Guldterning vandt.

Hør du liden Gangerpilt,
Skynd dig nu bort fra mig!
En hvid Hest med Sadel,
Den vil jeg give dig.

Den hvide Hest med Sadel,
Jeg agter kun for Tant;
Jeg have vil den Jomfru,
Jeg med Guldterning vandt.

Hør du liden Gangerpilt,
Skynd dig nu bort fra mig!
Mit Slot og mine Fæste,
Dem vil jeg give dig.

Dit Slot og dine Fæste
Det agter jeg for Tant;
Jeg have vil den Jomfru,
Jeg med Guldterning vandt.

Jomfruen staar i Bure,
Og børster hun sit Haar:
Gud naade mig, jeg Stakkel,
For Givtermaal, jeg faaer.

Den Ungersvend i Gaarden
Sig støtter til sit Sværd:
Du faaer saa godt et Givtermaal
Som vel du er det værd.

Jeg er slet ingen Gangerpilt,
Endskiøndt jeg sagde saa:
Jeg er den bedste Kongesøn,
I Verden være maa.

Est du den bedste Kongesøn
I Verden være maa,
Da kan du mig beholde,
Til Brud du mig skal faae!

Diderik Brochmann har med en versjon i sin samling av «Seilskibs melodier» utgitt i 1925:

Liden Baasmand – I krøbbelspil

Solo: Og hør du liden baasmand hvad jeg vil sige dig.

Kor: Og hør du liden baasmand hvad jeg vil sige dig.

Solo: Sig har du lyst at spille guldterningen med mig?

Kor: Hei sjung hop falleri falleralala, sjung høit falleri hurra!

Sig har du lyst at spille guldterningen med mig?

Jo gjerne vil jeg spille guldterningen med dig,
Men røden guld at sætte op det fattes der jo mig.

Jo du kan bare sætte op din sølvbeslagne stok,
Min tro og ære derimot kan jamen være nok.

Den første gang guldtærningen paa tavlebordet randt,
Den skjøne jomfru tapte og den unge baasmand vandt.

Den anden gang guldtærningen paa tavlebordet randt,
Den unge jomfru tapte og den liden baasmand vandt.

Den tredje gang guldtærningen paa tavlebordet randt,
Den liden jomfru tapte og den unge baasmand vandt.

O hør du liden baasmand hvad jeg nu siger dig:
Syv silkestukne skjorter dem skal du faa av mig.

Syv silkestukne skjorter dem faar jeg naar jeg kan,
Men jeg vil ha den jomfru som med tærningen jeg vandt.

O hør du liden baasmand hvad jeg fortæller dig:
To hundrede riksdaler dem skal du faa av mig.

To hundrede riksdaler dem faar jeg naar jeg kan,
Men jeg vil ha den jomfru som med tærningen jeg vandt.

Men hør nu kjære baasmand hvad jeg tilbyder dig:
Graahesten med guldsadlen den skal du faa av mig.

Graahesten med guldsadlen den faar jeg naar jeg kan,
Men jeg vil ha min fæstemø som jeg i spillet vandt.

Skjøn jomfru gik paa gulvet saa slog hun ut sit haar:
Gud hjælp mig arme jomfru for en fæstmand jeg faar!

Ung baasmand tren paa gulvet saa drog han ut sit sverd:
Jo du fik bedre fæstemand end du nogen tid var værd.

Jeg er slet ingen baasmand fast end du synes saa -
Jeg er den beste kongesøn som mon i England gaa.

Er du den beste kongesøn som ut fra England gaar,
Saa skal du ha min mødom fast jeg er kun sytten aar.

Er du den beste kongesøn som udi England bor,
saa vil jeg være tro mot dig indtil den sorte jord.